

PRIMLJENO:	23.06	2020	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/20-6		
VEZA:			
EPA:	1022 XXI		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDSJEDNIKU g. Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 93 Ustava Crne Gore, podnosim Predlog Zakona o potvrđivanju ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori radi stavljanja u skupštinsku procedure.

POSLANICI :

Podgorica, 23.06.2020.g.

Danijela Pavićević

Srdan Milić

Na osnovu člana 82 stav 1 tač.2 i 17 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupštini Crne Gore 26. Saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2020.g. podnosimo na usvajanje

**ZAKON O POTVRĐIVANJU
UGOVORA O UREĐENJU ODNOSA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA IZMEĐU VLADE
CRNE GORE I ISLAMSKJE ZAJEDNICE U CRNOJ GORI**

Član 1.

Potvrđuje se Ugovor o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori (u daljem tekstu . Ugovor) usvojen 31.01.2012.g. u Podgorici, sačinjen u originalu na službenom jeziku u upotrebi u Crnoj Gori.

Član 2.

Tekst Ugovora u originalu dostavlja se uz ovaj Predlog Zakona kao sastavni dio.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

UGOVOR

O UREĐENJU ODNOSA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA IZMEĐU
VLADE CRNE GORE I ISLAMSKE ZAJEDNICE U CRNOJ GORI

Vlada Crne Gore i Islamska zajednica u Crnoj Gori (u daljem tekstu: Strane):

- Pozivajući se na norme međunarodnog prava i Ustavom Crne Gore zajemčenu slobodu vjeroispovjesti, načelo odvojenosti vjerskih zajednica od države, a uvažavajući odredbe islamskog prava – Šerijata u dijelu koji se odnosi na ustrojstvo islamske zajednice i vršenje vjerskih obreda i vjerskih poslova i Ustav islamske zajednice u Crnoj Gori;
- Uvažavajući viševjekovno prisustvo islama na prostoru današnje Crne Gore, njegov kontinuitet i istorijsko trajanje u različitim državno-pravnim okvirima i istorijsku i sadašnju ulogu Islamske zajednice u Crnoj Gori, koja dominantno slijedi sunitsko-hanefijski meszheb oslonjen na tradiciju halifata i šeih-ul islama u Istanbulu, na društvenom, kulturnom i obrazovnom području;
- Imajući u vidu da je u Knjaževini Crnoj Gori, shodno odredbama Berlinskog kongresa, zajemčena sloboda islamske vjere i pravo raspolaganja nad vakufskom imovinom, kao i ustanovljeno ustrojstvo muftistva na čelu sa Muftijom sa sjedištem u Crnoj Gori, što je potvrđeno Ustavom za Knjaževinu Crnu Goru iz 1905. godine;
- Iskazujući spremnost za saradnju u cilju ostvarenja dobrobiti Crne Gore i svih njenih građana bez obzira na vjersko uvjerenje;
- U nastojanju da urede pitanja od zajedničkog interesa za odnose između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori;

Saglasile su se o sljedećem:

Član 1

Vlada Crne Gore i Islamska zajednica u Crnoj Gori, pozivajući se na međunarodno priznata načela o odvojenosti vjerske zajednice od države i slobodi vjere, obavezuju se da će u međusobnim odnosima potpuno poštovati ta načela i da će međusobno saradivati u cilju sveukupnog duhovnog i materijalnog razvoja čovjeka i promovisanja opšteg dobra.

Član 2

U ovom Ugovoru u upotrebi su sljedeći pojmovi: Mešihat, reis, muftija, imam, džemat, medžlis (odbor), džamija, mesdžid, murasela i drugi, čija su značenja bliže određena u pojmovniku koji je sastavni dio ovog ugovora.

Član 3

Crna Gora priznaje pravni subjektivitet koji je Islamska zajednica u Crnoj Gori imala prije stupanja na snagu ovog ugovora.

Mešihat Islamske zajednice u Crnoj Gori obavještava o svakoj statusnoj promjeni nadležni organ državne uprave radi upisa (evidencije) Islamske zajednice u Crnoj Gori i svojih ustrojstvenih oblika, u skladu sa zakonom.

Član 4

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima sjedište u Crnoj Gori i vjersku jurisdikciju za sve islamske vjernike u Crnoj Gori i granice njene jurisdikcije poklapaju se sa državnim granicama Crne Gore.

Član 5

Slobodno uređivanje unutrašnjeg ustrojstva Islamske zajednice u Crnoj Gori, osnivanje, mijenjanje i ukidanje džemata, medžlisa i drugih pravnih lica pripada isključivo Mešihatu Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Crna Gora garantuje pravo Islamskoj zajednici u Crnoj Gori da slobodno komunicira i održava veze sa islamskim zajednicama, institucijama i organizacijama u drugim zemaljama, posebno uvažavajući istorijske veze sa Islamskom zajednicom u Republici Turskoj.

Član 6

Imenovanje, premještanje i smjena muftija, glavnih imama, imama i drugih vjerskih lica u nadležnosti su Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Islamska zajednica u Crnoj Gori će nakon izbora kandidata, a prije imenovanja reisa, o tome, na povjerljiv način, obavijestiti Vladu Crne Gore.

Član 7

Crna Gora jamči Islamskoj zajednici u Crnoj Gori slobodu obavljanja vjerskih obreda i vjerskih poslova.

Crna Gora jamči nepovredivost mjesta za vršenje vjerskog obreda: džamija, mesdžida i tekija sa pratećim prostorima oko istih (harema). Samo zbog važnih razloga i sa izričitim pristankom vjerske vlasti ta mjesta mogu biti korišćena u druge svrhe.

Nadležni organi Crne Gore mogu preduzeti bezbjedonosne mjere u mjestima iz stava 2 ovog člana i bez prethodnog obavještanja nadležnih vjerskih vlasti u slučajevima kada je to neophodno radi zaštite života i zdravlja ljudi ili hitnog spašavanja dobara posebne istorijske i kulturne vrijednosti.

U slučajevima iz stava 3 ovog člana mogu se preduzeti bezbjedonosne mjere i na osnovu obavještenja Mešihata.

U slučajevima održavanja vjerskog obreda na mjestima različitim od onih navedenih u stavu 2 ovog člana, vjerske vlasti će obavijestiti o tome nadležne vlasti Crne Gore koje će u skladu sa zakonom obezbijediti javni red i mir.

Član 8

U slučaju donošenja naredbe za sprovođenje istrage o imamu ili drugom vjerskom službeniku zbog krivičnih djela predviđenih Krivičnim zakonikom, sudske vlasti Crne Gore će o tome prethodno obavijestiti Mešihat.

Član 9

Kao neradni dani za islamske vjernike predviđeni su sljedeći vjerski praznici:

- Ramazanski bajram (tri dana) i
- Kurbanski bajram (tri dana).

Strane će se dogovoriti o eventualnim promjenama neradnih dana, ukoliko se za tim ukaže potreba.

Strane su saglasne da će zaposlenima kod poslodavca omogućiti u skladu sa aktima poslodavca mogućnost korišćenja odmora u toku radnog vremena radi ispoljavanja vjerske molitve koja se vrši petkom »Džuma namaz«.

Mešihat Islamske zajednice u Crnoj Gori, na početku kalendarske godine, obavijestice državne, privatne univerzitete i fakultete o danima vjerskih praznika iz stava 1 ovog člana, kako bi se poštovali ti vjerski praznici i u tim danima ne bi održavali ispiti za studente islamske vjeroispovjesti.

Član 10

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da kupuje, posjeduje, koristi ili otuđi pokretne i nepokretne stvari, stiče i otuđuje imovinska prava, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Imovina iz stava 1 ovog člana vodi se kao imovina Islamske zajednice u Crnoj Gori, u organu uprave nadležnom za poslove uknjižbe prava na nepokretnostima odnosno kod organa uprave koji vodi posebne registre pokretnih stvari.

Postojeća imovina Islamske zajednice u Crnoj Gori koja u ovom trenutku nije uknjižena ili se ne vodi kod organa iz stava 2 ovog člana, upisaće se na zahtjev Islamske zajednice u Crnoj Gori u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Imovina iz stava 1 ovog člana koja predstavlja kulturnu baštinu Crne Gore ne može se otuđiti, niti iznijeti iz države bez saglasnosti Vlade Crne Gore.

Član 11

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da osniva fondacije. Njihove djelatnosti, koje se tiču sprovođenja građanskih aspekata, vrše se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Član 12

Restitucija dobara (vakufa), oduzetih ili nacionalizovanih bez odgovarajuće naknade, biće sprovedena u skladu sa zakonom koji će

uređivati materiju restitucije u Crnoj Gori, uz prethodni dogovor sa kompetentnom vlašću Islamske zajednice.

Radi utvrđivanja nekretnina koje treba prenijeti u vlasništvo ili adekvatno nadoknaditi, biće ustanovljena Mješovita Komisija, sastavljena od predstavnika Strana.

Član 13

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da gradi džamije i džamijske zgrade, vrši rekonstrukciju postojećeg objekta, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Mešihat odlučuje o potrebi izgradnje džamijskog objekta ili mesdžida i predlaže lokaciju u dogovoru i u skladu s prostorno-planskim dokumentima nadležnih organa Crne Gore. Strane će saradivati prilikom izrade prostorno-planskog dokumenta u cilju stvaranja uslova za izgradnju ili obnovu vjerskih objekata.

Strane će spriječiti ili obeshrabriti svaki pokušaj izgradnje ili obnove vjerskog objekta koji nije u saglasnosti sa pravnim poretkom i zakonima Crne Gore. Vlada će pružiti podršku realizaciji projekata koji će imati za cilj promovisanje istorijskih, kulturnih i duhovnih vrijednosti Crne Gore.

Nadležne vlasti u Crnoj Gori neće razmatrati zahtjeve za izgradnju islamskih vjerskih objekata, koje nemaju pisano odobrenje Mešihata.

Član 14

Vjernik koji prema nacionalnoj pripadnosti, vjeroispovijesti ili običajima nosi kapu ili maramu kao sastavni dio nošnje, može biti fotografisan sa kapom ili maramom i ne može biti neposredno i posredno diskriminisan prilikom zaposlenja, kao zaposleni, u postupku pred državnim organima i u sistemu obrazovanja kao učenik i student.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, dio lica koji omogućava identifikaciju ne može biti pokriven.

Član 15

Crna Gora jamči Islamskoj zajednici u Crnoj Gori, njenim institucijama, udruženjima i islamskim vjernicima potpunu slobodu djelovanja i javnog istupanja, uključujući slobodu usmenog i pisanog izražavanja.

Islamskoj zajednici u Crnoj Gori garantuje se sloboda posjedovanja, štampanja, izdavanja i distribucije knjiga, novina, časopisa, audio-vizuelnih materijala, kao i bilo koja druga djelatnost povezana sa njenom misijom.

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da osniva i vodi u svoje lično ime radio i televizijske stanice, prema svojim normama i principima, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Za osnivanje dnevne novine, časopisa, sajtova, izdavačkih kuća, radio i televizijske stanice koja svoju programsku aktivnost vrši pretežno u cilju afirmacije islamske vjere neophodna je prethodna saglasnost Mešihata.

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pristup javnom servisu u cilju promovisanja vjerskih sloboda.

Član 16

Crna Gora priznaje pravo islamskih vjernika da osnivaju udruženja, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Mešihata.

Član 17

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da osniva vjerske škole i obrazovne institucije višeg nivoa za potrebe školovanja vjerskog osoblja u Crnoj Gori.

Pitanje drugih obrazovnih institucija Islamske zajednice biće regulisano budućim ugovorom između ugovornih strana.

Strane će posebnim ugovorom urediti pitanje stipendiranja školovanja određenog broja crnogorskih državljana u obrazovnim institucijama za obrazovanje vjerskog osoblja u Crnoj Gori i inostranstvu.

Član 18

Crna Gora priznaje Islamskoj zajednici u Crnoj Gori pravo na brigu o svojim vjernicima koji se nalaze u vojsci i u policiji, i onima koji se nalaze u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija, bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama i ustanovama za socijalnu zaštitu i pomoć, bilo javnog ili privatnog tipa.

Posebna halal ishrana, pripremom odgovarajućih namirnica za potrebe islamskih vjernika, obezbijediće se u vojsci, policiji, zavodima za izvršenje krivičnih sankcija, bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama i ustanovama za socijalnu zaštitu i pomoć, kao i institucijama u kojima se obezbjeđuje ishrana učenika i studenata.

Član 19

Zavodi za izvršenje krivičnih sankcija obezbjeđuju prostorije za vršenje vjerskog obreda i vjeroispovijesti.

Državni tužilac ili predsjednik sudskog vijeća može licu kome je određen pritvor, odnosno licu koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora iz opravdanih razloga zabraniti učešće u vjerskom obredu. Direktor Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, ako je to potrebno, radi održavanja sigurnosti i reda može licu koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora privremeno zabraniti učešće u vjerskom obredu, o čemu će obavijestiti predstavnika Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Lični duhovni razgovor licu iz stava 2 ovog člana ne može se uskratiti na vrijeme duže od trajanja razloga zbog kog mu je zabranjeno pravo učešća u vjerskim obredima.

Član 20

U skladu sa principom vjerske slobode, Crna Gora priznaje osnovno pravo roditelja na vjersko podučavanje njihove djece.

Član 21

Islamska zajednica u Crnoj Gori ima pravo da slobodno osniva institucije koje će obezbjeđivati dobrotvorno djelovanje i socijalnu pomoć, u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Rad institucija Islamske zajednice ili institucija koje finansira Islamska zajednica, a namijenjene su socijalno-dobrotvornom djelovanju, reguliše se u skladu sa sopstvenim statutima i u obavljaju djelatnosti za koje su osnovane ostvaruju prava kao i državne institucije osnovane u tu svrhu.

Crna Gora i Islamska zajednica u Crnoj Gori će se sporazumjeti o međusobnoj saradnji vlastitih institucija za socijalno-dobrotvorno djelovanje.

Gradanski aspekti djelovanja institucija iz stava 1 ovog člana će se regulisati u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Član 22

Kulturna i umjetnička baština islama u Crnoj Gori, kao i dokumenti koji se čuvaju u arhivima i bibliotekama Islamske zajednice sačinjavaju dragocjeni dio cjelokupne crnogorske kulturne baštine. Islamska zajednica želi nastaviti da doprinosi društvenoj zajednici i svojom kulturnom baštinom, omogućujući svima koje zanima da to bogatstvo upoznaju, da se njime koriste i da ga proučavaju.

Strane će saradivati u popisu, zaštiti i unapredjenju baštine iz stava 1 ovog člana i starati se da ona bude dostupna građanima u skladu sa propisima o zaštiti i očuvanju kulturne baštine Crne Gore.

Član 23

Crna Gora i Islamska zajednica u Crnoj Gori će rješavati međusobnim dogovorom sve sporove koji bi mogli nastati u tumačenju i primjeni odredbi ovog ugovora.

Mješovita komisija, ustanovljena u tu svrhu, sastavljena od jednakog broja predstavnika dviju Strana, će raspravljati o pitanjima od zajedničkog interesa koja zahtijevaju nova ili dodatna rješenja, a svoje prijedloge će podnositi nadležnim vlastima na odobrenje.

Komisija iz stava 2 ovog člana sastaje se najmanje jednom godišnje.

U slučaju da jedna od Strana bude smatrala da su se bitno promijenile okolnosti u kojima je zaključen ovaj ugovor, tako da ga treba mijenjati, započeće odgovarajuće pregovore sa ciljem da se on izmijeni.

Islamska zajednica u Crnoj Gori je saglasna da u slučaju eventualnog nastanka problema u rješavanju razlika unutar same zajednice, odnosno sporova unutar nje koje ona ne može riješiti, arbitražu vrši Islamska zajednica Turske, koja prijedlog rešenja na povjerljiv način dostavlja Vladi Crne Gore.

Član 24

Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Član 25

Ovaj ugovor stupa na snagu danom potpisivanja.

Za Crnu Goru

Predsjednik Vlade,
Zoran Luksij

The seal of the Government of Montenegro, featuring a central emblem with a crown and two lions, surrounded by the text "VLADA CRNE GORE" and "PODGORICA".

Za Islamsku zajednicu u Crnoj Gori

Reis,
Rifat Fejzić

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Rifat Fejzić", written over a horizontal line.

POJMOVNIK

Organi islamske zajednice - su odbori islamske zajednice, Sabor islamske zajednice, Mešihat islamske zajednice i Reis islamske zajednice;

Ustanove islamske zajednice - su medrese, islamski instituti, visoko obrazovne institucije, naučno-istraživački centri, biblioteke, arhivi, muzeji, dobrotvorne, humanitarne i druge ustanove;

Vjerski objekti - su džamije, mektebi, gasulhane, mezari, turbeta, mesdžidi i tekije;

Službenici islamske zajednice - su lica koja obavljaju vjerske, vjersko-prosvjetne, administrativne, stručne, vaspitne, nastavno-naučne i druge poslove i zadatke;

Odbor islamske zajednice (medžlis) - je osnovni organ islamske zajednice na svom području, koji se stara o svim pitanjima vjerskog života i ostalim potrebama islamske zajednice i ima status pravnog lica;

Sabor islamske zajednice - je najviše predstavničko tijelo islamske zajednice u Crnoj Gori;

Mešihat islamske zajednice - je izvršni organ sabora, najviši je organ za vjerske, vjersko-prosvjetne, imovinske i druge poslove islamske zajednice;

Reis islamske zajednice - je najviši vjerski predstavnik islamske zajednice u Crnoj Gori;

Džemat - je skup islamskih vjernika na užem području u okviru kojeg se obavljaju skupne vjerske dužnosti, održavaju džamije, imovina, groblja, prikuplja članarina, prihodi i prilozima za potrebe islamske zajednice, kao i vrši druge poslove koje odredi viši organ islamske zajednice;

Džematski odbor - je pomoćno tijelo Odbora, koje rukovodi džematom i nema status pravnog lica;

Medrese - su srednje islamske škole u kojima se stiče vjersko i opšte obrazovanje;

Mesdžidi - su samostalni objekti ili prostorije u vlasništvu ili zakupu islamske zajednice, koji se koristi za skupno obavljanje obreda, održavanje vjerskih predavanja i održavanje vjerske pouke;

Mektebi - su različiti oblici edukativnih aktivnosti usmjereni poučavanju vjernika Islamu;

Muftija - je glavno vjersko lice islamske zajednice na određenom području;

Imam - je vjersko lice, koje na području određenog džemata predvodi skupne vjerske obrede, organizuje vjerske aktivnosti i kao vjerski autoritet razvija islamsku svijest i etiku islamskih vjernika;

Glavni imam - je vodeće vjersko lice na području određenog odbora islamske zajednice čiji je zadatak da usmjerava i uskladuje rad džematskih imama, organizuje vjerski život i vodi brigu o pravilnoj primjeni šerijatskih i drugih propisa;

Hatib - je vjersko lice koje posjeduje ovlaštenje za držanje hutbi u okviru džume i bajram namaza, ovlaštenje izdaje Reis;

Mualim - (mualima) je vjersko lice koje održava vjeronauku i vrši opšte obrazovanje islamskih vjernika;

Mujezini - je lice sa vjerskim obrazovanjem koje u glavnoj džamiji pomaže imamu pri vršenju grupnih vjerskih obreda i drugih vjerskih poslova;

Vaiz - je lice ovlašćeno da putem prikladnih predavanja objašnjava islamsko učenje i radi na vjerskom kulturnom uzdizanju islamskih vjernika;

Džamije - su osnovne ustanove za obavljanje vjerskog života i sticanje vjerskog obrazovanja;

Tekije - su ustanove u kojima se vrše vjerski obredi i poslovi u skladu sa islamskim propisima;

Mezari - su objekti u kojima se sahranjuju pripadnici Islama;

Gasulhane - su objekti u kojima se vrši opremanje umrlih islamskih vjernika u skladu sa šerijatskim propisima;

Turbeta - su tradicionalni objekti u kojima su se po pravilu sahranjivali velikani islamskog duha i misli;

Harem - prostor oko vjerskog objekta koji je u vlasništvu islamske zajednice;

Džuma namaz - obavezna zajednička molitva petkom, koja se vrši u džamiji ili mesdžidu;

Vakuf - čine pokretna i nepokretna dobra koja su u vlasništvu islamske zajednice.